

Let izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L. 8.—, 3 mesece L. 22.—, pol leta L. 38.—, celo leto L. 75.—, v tuzemstvo mesečno L. 650 voč. — Posamezna številka 30 stot. — Oglasna za 1 dan prostora v številih I kolone (72mm): za trgovske in obrtne oglase 75 stot., za smrtne, zahvalne, poslana, vabila L. 120, oglase denarnih zavodov L. 2.— Mali oglasi: 30 stot. za besede, najmanj L. 3.

EDINOST

Uredništvo in upravnistvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni se pošiljajo izključno uredništva, oglaš, reklamacije in denar na upravnistvo. Rokopisi se ne vračajo. Neodkrita pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarna „Edinost“ Podružništvo v Gorici: ulica Glavni Cerkveni št. 7, L. n. — Telefon št. 827 Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

KRIZA

Živimo v dobi, nakopičeni z vsem zlom vojne. Gospodarsko-politična kriza, poleg tega duševna depresija in razdraženost, združena z depresijo intelektualizma, kraljuje izraza konca vojne. Današnja kriza je jako občutna. Že radi tega, kar je splošna, kar zadeva vsa polja človeškega ustvarjanja. Ni to ona kriza, ki jo politična ekonomija kratkoročno definira z „motenjem v ravnotežju med ponudbo in povpraševanjem“, ampak je mnogo več. Govor je sicer več ali manj o tem ali vsaj je bil v začetku, a privlekel je s seboj nešteto simptomov boleznih povojne Evrope. Pravim Evrope, kajti ona je bolnik skupen, a njene članice vsaka sama zase. Ta več, ona manj, kar zavisi od njene sestave in značaja njenega naroda.

Kje je vzrok takemu stanju? Vojna nas je obubožala: Evropejci, nekdanji zalagatelji sveta z denarjem, in zlatom, smo postali vazali Amerike. Amerika na svoji strani stoji pred vrati nove krize, mogoče edine te vrste v svetovni zgodovini, in ta je kriza bogatstva. Kupi zlata povzročijo lahko hujšo krizo od pomanjkanja istega. Kriza bogatstva muči značaj naroda, narod se pomehkuži in gine. Zgodovina bi nam pričala o tem.

Evropska industrija in trgovina ne moreta do pravega razmaha niti do prave poti iz zagate.

Manjka denar konsumentu in producentu. Nastopila je na trgu poleg nadprodukcije zmanjšana kupna moč konsumenta. Ta dva faktorja sta prevažna. Vajna radi tega, ker tu stoji jedro zla. Povojna industrija Nemčije in Avstrije je delala z vso paro. Njih konkurenca na trgu je grozila vsem. Možnost tekme pa je obstajala v tem, da je njih valuta neprestano padala, in tako so po nizki ceni, ki je takrat vladala na pram državam z zdravim valutom, zarmogle te poslednje nabaviti potrebščine in se dobro založiti. Avstrija in Nemčija sta le toliko časa zalagali svetovni trg, dokler nista izrpalili sami sebe.

Med tem časom je tudi sleherni država organizirala svojo produkcijo. Produkcija posameznih držav se je vedno širila, in to toliko, dokler se ni ubila ob nadprodukciji. Ta nadprodukcija pa je nastala, vsaj kar se tiče konsumenta notranjosti, radi tega, ker se je močno zmanjšala kupna moč posrednika. Tovarnar, ako je hotel konkurirati, je moral potisniti mezde navzdol. Od vseh krajev je grozila tekma. Zmaga pa je le oni, ki ima ugodnejše pogoje. Zmanjšana moč delavca je pritisnila konsum na minimum. A poleg tega prihaja v poštev še brezposelnost. Kupna moč brezposelnih je enaka ničli, vsaj toliko kolikor so ti popolni nemančiji. Armada brezposelnih je rezervoar sil, kateri silijo na dan in prodaja svojo delavno moč pod ceno.

Zunanja tržišča so ograjena. Tu igra večjo al imanjšo vlogo tudi simpatija ob naroda - producenta. Diplomatični boji, ki se vrše danes, so temu vzrok. Kajti vse dejanje in vse nehanje se zrcali v duhu „jaze“. Bojkoiti v tej ali oni državi so produkt vojne psihoze na obeh straneh, to je onega, ki bojkotira, ter onega, ki je bojkotiran. Državnik ne računa z z značajem naroda, ampak s svojo silo, ne skušajo ustvariti atmosfere miru, ampak nasprotno. Slehera država zapira trg drugi. Ni one svobodne izmenjave dobrin, kakor bi morala, da se rešimo krize, ki je tudi v velikem delu produkt desorganizacije Evrope.

Evropa hira in z njo njene članice. Kriza, katera vlada, ni sicer tako eksplozivna, kot bi mislili, a vendar je zelo mučna.

Ali bo delavstvo s svojimi nizkimi plačami moglo vzdržati draginjo? Nasprotno pa tovarnar ne more pri sedanjih razmerah dvigniti plače na ono višino, ki dovoljuje delavcu normalen konsum, kajti v tem slučaju se izključuje konkurenca, kar zopet grozi z odpustitvijo delavstva. To se pravi, mu odvzeti še oni kos kruha, ki mu ga nudi.

Kriza bo trajala, dokler bo stanje Evrope na točki današnjega dne. Duševna depresija, katera vlada, je kriza intelektualizma, kriza duševnega ustvarjanja, vojne psihoze, oboroženih duhov. Za ozdravitev Evrope je treba preobraziti duše in srca narodov. Narodi združeni v delu, so kovači sreče Evrope. Prosvetljeni narodi Evrope se zbirajo in iščejo izhoda. Načrt za zboljšanje je jasen in izvedljiv samo v kooperaciji ob sodelovanju evropskih narodov. V kratkem se ti sestanejo in bodo reševali problem, ki ga je zastavila Amerika. — Ali se najde rešitev?

Ko govorimo o krizah, pa se ne smemo ustavljati le pri državah. Krize razjedajo enako vse dele socialnega življenja do zadnjega kotička. Ne samo država, pokrajina in občina, temveč tudi posamezne družine in končno tudi sleherni posameznik trpijo na posledice

cah opisane krize. Najbolj jo čutimo seveda v gospodarstvu, kar je osiguranje gmočnega življenja za vsakogar temeljna skrb. Toda kruto ogrožena tudi vsa druga polja našega življenja. Prav ta kriza je, ki nalaga povsod ona težka bremena in kvintalske naloge, kakor jih je tako izrazito označila „Edinost“ v nedeljo.

Da, prav taki kvintalski značaj moramo biti. Proč z vsakim obupavanjem, toda prav tako se moramo otresti one napake, radi katere jemljemo življenje prelahko, kakor da bi bilo z maslom namazano, kakor da bi moralo iti vse samo. Izkušnje povojne krize nas učijo med drugim posebno tudi to, da propade vsakdo, kdor jemlje življenje preveč nalahko. To velja celo tudi za normalne razmere, a tem bolj seveda za dobo kriz, kakršna je današnja. Ako jo hočemo srečno prestopiti, moramo napeti vse naše življenjske sile, moramo stopnjevati naše življenjske sposobnosti do skrajnih možnih mej, moramo gledati, da postanemo pravi virtuosi v življenjski spretnosti, v štedenju in pravilni rabi svojih sredstev, v iskanju novih možnosti obstanka.

Proč vsak obup, toda še prej proč vsaka lahkomišelnost. To je prvi nauk, ki nam ga daje vsem sedanja splošna kriza.

Glavni tajnik fašistovske stranke v Kalabriji

CATANZARO, 16. V soboto zvečer je glavni tajnik fašistovske stranke, on. Turati, prispel iz Pizze v Catanzaro. Včeraj predpoldne je prisostvoval veliki fašistovski paradi, nakar se je udeležil velikega shoda, ki se je vršil v gledališču Masciaro, kjer je tudi govoril. Obrazložil je postopek in razvoj fašizma ter govoril o njega nalogah. Glavna naloga fašizma je sedaj zagotoviti Italiji gospodarsko svobodo in neodvisnost. Udeležitev tega načrta pa seveda ni lahka; mnogo truda je treba, kajti mnogo ovir treba premagati.

Nesreča

Težka avtomobilska nezgoda

MILAN, 16. V soboto ponoči se je pripetila na cesti Milan-Pavia težka avtomobilska nesreča. Dva avtomobila, ki sta drvela z veliko naglico, sta se trčila; en avtomobil, v katerem se je nahajalo sedem oseb, se je radi močnega sunka prevrnil v reko Naviglio. Trije potniki, ki so sedeli v vozilu, so obležali mrtvi, ostali štirje pa so zadobili razne poškodbe. Med ranjenci se nahajajo tudi G. G. Modenini, 62 let star, ki je po ženi stric Arnalda Mussolinija.

Ameriške vojne ladje na Reki

REKA, 16. Iz Šibenika sta prispela v tujakinske pristanišče ameriška rušilca torpedovk „Toucey“ in „Breche“. Ostala bosta na Reki do 19. t. m., nakar bosta odplula v Pulo in v Benetke.

Poveljnik obeh rušilcev je obiskal mestne oblasti, ki so vrnilo obisk na krovu ladij.

Izid občinskih volitev v Srbiji

Davidovičevci zmagali v Beogradu

BEograd, 16. (Izv.) Včerajšnje volitve v občinsko zastopstvo so v Beogradu potekle mirno. Povsod je vladalo največje zanimanje. Tem večje je bilo radi tega presenečenje, ko je zvečer bilo gotovo, da so večino odnesli davidovičevci in da so s tem radikali izgubili beograjsko občino. V Beogradu je bilo oddanih za Davidovičevce liste 6585 glasov, za oficijelno radikalno listo 6319 glasov, za Bobičevce listo 2310 glasov, za SDS 754, za komunistično stranko 673, socialisti pa so nabrali 226 glasov. Davidovičevci so dobili 30 mandatov, oficijelni radikali 9, Bobičevci radikali 4, samostojni demokrati 1, komunisti 1, socialisti pa nobenega.

Izid občinskih volitev je v Beogradu vzbudil velikansko senzacijo. Davidovičevci sploh niso bili pripravljeni na zmago in niso zato pripravili nikakih manifestacij. Pač pa so večje skupine volilcev nosile po mestu zastave in nevdušeno vzklikale Kosti Kumanudiju, nositelju davidovičevske liste. Radikali so bili precej poparjeni. Zbrali so se zvečer v hotelu „Paris“, kjer je Boža Maksimović v temperamentnem govoru napadal Bobiča, češ da je samo on kriv, če so radikali podlegli.

Tudi iz notranjosti Srbije prihajajo poročila, da so radikali v nekaterih občinah nazadovali.

Nocoj ob 21. je ministrski predsednik Uzunović sprejel novinarje ter jim sporočil izid volitev. Volitve so se vršile v 2242 občinah; iz nekaterih občin še niso znani rezultati. V 43 občinah ni bilo glasovanja, oz. je bil rezultat za obe stranki enak.

Radikali so zmagali v 1563 občinah, vse ostale stranke so odnesle zmago skupno v 620 občinah.

Radicev govor na Krškem polju

BEograd, 16. (Izv.) Kakor običajno, tako je tudi letos Slov. kmetijska stran-

ka organizirala na Krškem polju kmetjsko veselico. Nastopili so kot govorniki Pucelj, Prepotah in končno tudi Stjepan Radić, ki je ostro izpadel proti „beograjski korupcijski bandi“ in govoril proti dr. Nikiću. Tudi Pašiću in dr. Korošcu ni prizanesel. Njegov govor vzbujal se danes mnogo komentarjev.

Dr. Ninčić je danes sprejel poslanika Grenarda in Cunarda, ki sta se informirala, ali je še prispel odgovor bolgarske vlade na kolektivno noto Jugoslavije, Grške in Rumunske.

Ministrski predsednik Uzunović bo jutri odpotoval na Bled poročat kralju o občinskih volitvah. Tja bo odpotoval tudi dr. Ninčić, ki bo kralju poročal o jesenskem zasedanju Družbe narodov. Uzunović se bo po avdienci podal v Zagreb, kjer se bo sestal s Stjepanom Radićem, nakar bo spet odšel na Bled. Vse te avdijske in sestanke pričakujejo z velikim zanimanjem.

Rumunski novinarji obiščeje Zagreb

ZAGREB, 16. (Izv.) 20. t. m. pridejo v Zagreb rumunski novinarji, da vrnejo obisk jugoslovenskih novinarjev v Bukareštu. Zagrebški novinarji jim pripravljajo velik sprejem.

Otvoritev zagrebškega veleposlaništva

ZAGREB, 16. Včeraj je bil tukaj na svečan način otvorjen zagrebški zbor. Otvoritvi je prisostvoval trgovinski minister dr. Krajač. Število zastavljatcev znaša 850; med njimi je tudi mnogo Slovencev. Imen izvoznikov firm so najbolj zastopane francoske. Če bo vreme ugodno, pričakujejo, da bo veleposlaništvo imelo velik uspeh.

Otvoritev mestnega muzeja v Zagrebu

ZAGREB, 16. V soboto je bil otvorjen novi mestni muzej ob prisotnosti zagrebškega nadškofa dr. Bauerja, mest. župana dr. Holca, velikega župana ter predstavnikov vojskih in civilnih oblasti ter kulturnih organizacij.

Besede kolektivne note bolgarski vladi

Jugoslovensko zunanje ministrstvo je objavilo besede note, ki so jo izročili poslanski Jugoslavije, Rumunske in Grške bolgarskemu zunanjemu ministru Burovu. Noto se glasi:

„Gospodu ministru! Aktivnost revolucionarnih organizacij ni ponehal v povojnih letih, ampak se je v tekočem letu celo pomnožila. Ta aktivnost se manifestira v napadih čet, s posameznimi nasilstvi, razbojništvu itd., kar je v obmejnih krajih kraljevine SHS in kraljevine Rumunije v poslednjem času dobilo neverjetno resen značaj. Preiskave, storjene od strani naših oblasti, so vedno lahko ugotovile, da so vsa ta dela izvršena od članov bolgarske revolucionarne organizacije, ki so delali po pravih, in ki so prešli mejo pod zaščito ali pa vsaj tolerirani od strani obmejnih bolgarskih straž. Vlada grške republike, vlada kraljevine Rumunije in kraljevine SHS niso opustile, da večkrat ustмено ter pisмено opozore bolgarsko vlado na nevarnost, ki jo predstavlja ta pokret revolucionarnega značaja, ki ruši in kali dobre odnose, ki bi morali biti med sosednimi državami. Zdi se pa na žalost, da bolgarska vlada tem ponovnim korakom treh vlad ni dajala tolike važnosti, ki so jo ti koraki imeli. In dogodki so pokazali in pokazali bodo, da bolgarska vlada ni nikdar podvela potrebnih uspešnih mer. Nasprotno se je aktivnost teh organizacij v poslednjem času samo še povečala. Z iskreno željo, da ostanemo v dobrih odnosih z bolgarsko vlado, predstavniki omenjenih vlad ponovno in resno opozarjajo na potrebo, da ona sama definitivno uniči te, kakor za sosedo, tako tudi za bolgarsko vlado škodljive revolucionarne komitatske organizacije, ki pod znanim nazivom v Bolgariji, izrabljajo njeno teritorialnost, organizirajo komitske vpade ali pa posamezne zločine v sosednih državah. Z ozirom na to zahtevamo naše vlade po splošnem sporazumu poleg onih mer, ki jih bo kraljeva vlada sama podvela, še sledeče: 1. da kraljeva bolgarska vlada pozove svoje obmejne oblasti, da vrše svojo dolžnost ne samo, kakor to zahtevajo odnosi dobrih sosedov, ampak tudi v smislu soglasja ter sporazuma, sklenjenega v svrhu preganjanja čet; 2. da kraljeva bolgarska vlada, dobro vedoč, kje je vir zlu in krogi, ki organizirajo vse te zločine, podvzame najostrejšje mere, da onemogoči v bodočnosti njihovo aktivnost; 3. vse tri vlade se nadejajo, da bo kraljeva bolgarska vlada sama s hitro izpolnitvijo teh zahtev doprinesla dokaz, da želi vzdržati dobre odnose s sosednimi državami. Pričakujejo odgovora, ki nam ga bo Vaša ekscelencija izvolila poslati, Vas prosimo, g. minister, da sprejmete izraze našega visokega spoštovanja.“

Roparji zajeli 300 potnikov

HONG KONG, 16. Tolovaji so naskočili vlak, ki je vozil iz Kantona v Sam-suli. Zajeli so 300 potnikov, za katere zahtevajo odkupnino.

Vprašanje „sedežev“

Pred jesenskim zborovanjem Družbe narodov — Poljska in Španjka

PARIZ, 16. Kakor pišejo listi, sta si v vprašanju poljskega mesta v svetu Družbe narodov prišla v nasprotje Briand in Poincaré. Poincaré hoče zadovoljiti poljske zahteve po stalnem mestu, Briand pa je mnenja, da se mora Poljska zadovoljiti z nestalnim sedežem. Poincaréju gre predvsem za prestiž. Dokazati hoče Poljski, da ima ona v Franciji vsaj toliko zvestega in vplivnega zagovornika kot Španija v Italiji. Pri tem hoče podpirati Poljsko tudi proti Angliji in Nemčiji, ki smatra, špansko zahtevo za diskutabel, nočeta pa veliko slišati o Poljski.

V političnih krogih z gotovostjo računajo, da se bo študijska komisija, ki se peča z vprašanjem razširjenja sveta Družbe narodov, 24. avgusta sestala v Zenevi. Komisija bo obravnavala zahtevo Španije po sedežu v svetu Družbe narodov. Anglija upa, da bo spor mogoče izravnati brez drugih težjih posledic. Vendar stalnega mesta v svetu ne more dobiti nobena druga država razen Nemčije.

Hudi časi na Kitajskem

Kuga in povodnji

SANGHAI, 16. Z bliskovito naglico se je po Sanghaju razširila kolera. Ugotovili so, da se je vzrok temu hitremu napredovanju kuge dejstvo, da je bila vodna napeljava okužena. Od 19. junija do 31. julija je bilo naznanjenih 1400 slučajev kolere, smatralo pa, da je najmanj še dvakrat toliko okuženih. Na dnu vodnih rezervoarjev in po vseh vodnih cevah so našli vibrione kolere.

Tudi stanje povodnji ne kaže na nikakoli zboljšanje. Iz Hankova poročajo, da je reka Jang-Tse-Kiang narasla tam na 16 metrov, kar se tekom zadnjih 25 let še ni zgodilo. Njive in obširna polja, ki leže ob reki, so poplavljeni in z ladjami je težko voziti, ker ni mogoče spoznati struge reke. Tekom zadnjih povodnji je mnogo ljudi prišlo ob življenje in ogromna je škoda, ki jo je utrpelo poljedelstvo.

Zvišanje francoskih carinskih tarifov

PARIZ, 16. Uradni list prinaša nov odlok, s katerim se povišujejo carinski tarifi za 30 od stot. Proste tega povišanja nekatere vrste sira, sadje, morda dela, gnjat in nekatere druge reči.

Boji v Siriji

PARIZ, 16. Listom poročajo iz Bejruta, da so francoske čete razgale 5 tisoč upornikov, ki so strahovali Damask. Uporniki so se umaknili v lastne vasi, le nekaj poglavarjev kroži še po okolici mesta. Eden izmed glavnih voditeljev vstaškega gibanja je izjavil, da se pokorava Francozom.

Clemenceau bo molčal

PARIZ, 16. Neki urednik „Intransiganta“ se je podal v Saint Vincent, da obišče Clemenceaua ter ga zaprosi za intervju glede njegovega pisma predsedniku Coolidgeu.

Clemenceau se je čutil, da je njegovo pismo dvignilo toliko prahu. Ko ga je novinar vprašal, ali mu je znano, kaj da je odgovoril senator Borah, je Clemenceau povedal, da ni o tem nič slišal. „Ali boste odgovorili sen. Borahu?“, ga je vprašal novinar. — „Ne, jaz ne bom nikomur odgovarjal“, je zatrdil Clemenceau. „Povedal sem že, kar sem moral povedati. Moje pismo je bilo namenjeno predvsem ameriškemu in našemu narodu. Naravna reakcija se bo izvršila sama od sebe.“

DNEVNE VESTI

Maršal Cadorna v Trstu

Včeraj predpoldne ob 11. uri je prispel v naše mesto maršal Luigi Cadorna, bivši vrhovni poveljnik italijanske vojske v svetovni vojni. Kot gost sen. grofa Segrè-Sartorio se je nastanil v njegovi vili v ulici S. S. Martiri, kjer ga je sprejel in pozdravil v imenu tržaškega mesta občinski komisar comm. Perez. Sprejemu so prisostvovali prefekt gr. uff. Gasti, tržaški škof mons. Fogar ter razni vojaški in civilni dostojanstveniki. Ob 13. uri je bilo prirejeno na čast maršalu v oficirskem krožku intimno kosilo, na katero so bili med drugimi povabljeni tudi poveljnik armadnega zbora general Montanari, divizijski poveljnik general Pugliese, prefekt gr. uff. Gasti, škof mons. Fogar, občinski komisar comm. Perez ter ravnatelj tržaškega salezijanskega zavoda don Rubino. Popoldne je bil maršal povabljen na čajanko v palači prefekture. Ob 18.30 je prisostvoval velikemu pregledu fašistov, ki se je vršil na trgu Unità. Še slavnosti so se udeležili v velikem številu tudi bivši bojovníki in vojni invalidi, ki so na ta način hoteli pozdraviti in počastiti svojega nekdanjega najvišjega poveljnika. Zvečer je bil maršal Cadorna gost salezijanskega zavoda.

14 meksikanskih duhovnikov izobčenih

LONDON, 16. „Timesu“ poročajo iz Meksike: Pravosodni minister je izzval demisijske 58 sodnikov, ker so bili osumljeni, da nasprotujejo novim verskim zakonom.

Štirinajst duhovnikov, ki so izjavili, da se pokoravajo novim zakonom, je dobilo od vlade dovoljenje za izvrševanje duhovniških funkcij. Škofje so vse te duhovnike izobčili.

V Tabuku je prišlo do novih nemirov; ena oseba je bila umorjena, ranjenih pa je bilo več drugih.

Meksika in Brazilija

NEW-YORK, 16. Brazilski poluradni list „Gazeta de Noticias“ je te dni objavil članek, v katerem je ostro napadel meksikansko vlado, ker je izdala nove verske zakone. Iz Ria de Janeiro prihaja sedaj vest, da je meksikanski poslanik poslal brazilskemu zunanjemu ministru pismo, v katerem vprašuje, ali je treba smatrati, da se brazilska vlada strinja z napadi omenjenega lista, ki ima poluradni značaj. V nekaterih krogih govorijo celo, da je napadost med obema državama velika, in ni izključeno, da pride do prekinjenja diplomatskih odnosov.

Železniška nesreča na Franceskem

PARIZ, 16. Sinoči ob 23.40 je osební vlak, ki je prihajal iz Villeneuve Saint George, zavozil v neko lokomotivo v bližini Gare de Lyon. Trije potniki so izgubili življenje, kakih štirideset pa jih je bilo ranjenih.

Eksplodizija

LE HAVRE, 16. V Lille Bonne, v neki tekstilni tovarni, se je razletel parni kotel. Trije delavci so zadobili hudo opekline. Eden izmed njih je kmalu zatem umrl, druga dva pa se nahajata v obupnem položaju.

Mikojan mesto Kamenova

MOSKVA, 16. Agencija Tass poroča: Mikojan, član osrednjega izvršilnega odbora ZSSR, je bil imenovan za komisarja trgovine; nadomestil bo Kamenova.

Podrobnosti o eksploziji na otoku Cseplu

DUNAJ, 16. V soboto se je bila razširila vest, da namerava mednarodna vojska komisija uvesti preiskavo radi katastrofe na otoku Cseplu. Kmalu za tem je madžarska vlada objavila uraden komuniké, v katerem naglašajo, da je Madžarska zadostila v vsakem pogledu določbam mirovnih pogodb. Vlada izjavlja, da se na Cseplu niso nahajale nikake skrivne zaloge municije.

Dunajski list Tag zatrjuje — kljub temu, da uradna poročila govore drugače — da je pri katastrofi mnogo oseb prišlo ob življenje in da so novinarji, ki so takoj prihiteli na lice mesta, sami našli 14 mrtvih. Kar se pa ranjenecv tiče, je primarni budimpeštanskega prostovoljnega rdečega križa izjavil, da so njegovi zdravniki dali prvo pomoč več kot 300 osebam, izmed katerih so mnoge izgubile vid.

O vzrokih strahovite eksplozije se do sedaj ne more reči še nič gotovega. Nekateri pravijo, da je eksplozijo povzročil kratek stik, drugi pa zatrjujejo, da gre za atentat. Dva vojaka, ki sta stala na straži, sta baje dala alarm, ker sta videla, kako je neki človek netil ogenj pri skladišču municije. Vojaka ne moreta sedaj še nič izpovedati, ker sta radi strahne eksplozije izgubila dar govora in sluha, pa tudi na pisana vprašanja ne moreta odgovorjati.

Uradna poročila pravijo, da je bil prva žrtev katastrofe 55-letni upokojenec Karel Graefin, ki je bil prej zaposlen v Weissovi tovarni municije, kjer se je baš dogodila nesreča. Poročilo o katastrofi, katero je čital v listu, ga je tako presunilo, da ga je zadela srčna kap.

Dasi je njegov obisk čisto zasebnega značaja, so bile v mestu izveštene zaveste; zidovi v glavnih ulicah so bili že od sobote pokriti s številnimi pozdravnimi lepaki.

Kresovine tri devolke...

Pišejo nam: Bilo je na letošnji kresni večer in da ne bi kdo iz naslova sklepal, da se je to godilo tam kje v Belokrajini ali Bosni, moram omeniti takoj, da se je zgodilo v Ajdovščini ob lepem sotočju Hublja in Lokavškega. Po vseh okoliškin vseh in po vseh hribih Čavna, Angelske in Šturske gore ter Nanaške planote je švigal kres do nebes in tudi naš kres je po stari navadi živo palopal nad razsvetljenimi vodnimi valovi, v katerih je razposajena moška mladina na vse načine dajala duška svojem kresnemu veselju.

Zenska mladina, ki ji ne bi prav pristojala takšna razposajenost, pa je izlila svoje kresne občutke v mило pesem, ki jo je s tiho zbranstvijo sprejemalo vase na obeh mostovih zbrano ajdovsko prebivalstvo. Kdo poje? Od kod se je vzel ta mila pesem? Vedno lepše in milejše doni in zdaj že razodeva, da se bliska na glavi venček iz kitice rumenih rož in da bo slovenska

deklo slovelo, dokler biva tod slovenski rod. Pesem gre še višje in pravi, kako lepa je naša domovina.

Da, mrzli hubeljski valovi so bili ta večer topli in razigrani in ravno takšna so bila vsa naša srca. Pa kar naenkrat udari v deviško pesem rezek in hrošček glas: Ziita, muleria, va vial! Torej so peke kratkokrilke? Molčimo o tem, da se nam ne bodejo smejali, kakor so se smejali možu, ki so ga zapele krata kratka krila, da je imel brhke pevke za mulerijo. Pa je šel in je ovadil brhke pevke.

Dne 14. avgusta je bila kazenska razprava pred ajdovsko sodnico ne samo proti brhkim pevkam, ampak tudi proti brhkim možem, ki naj bi bili aranžirali petje. Razprava je pokazala, da je bilo petje spontano izliv deklisih src, in možki so bili oproščeni, dekleta pa so se morala podvreči 8 do 15 dnevnim pogojni kazni po členu 3. zakona o javni varnosti.

V kolikor je kresni dogodek gotovo tudi vplival na razpust ajdovskih društev, če ni bil mogoče celo edini povod, je razprava pokazala, da so se oblasti pri razpustu prenevale, dotični društveni funkcionar je bil popolnoma oproščen.

Pismo naših železničarjev

Od skupine premeščenih železničarjev smo prejeli zopet dopis, iz katerega je razviden mučni položaj, katerega jih je spravila premeščenost in z njo združena ločitve družinskih očetov od družin. Pišejo nam: «Krasna je solnčna ljuška pokrajina, s svojim ponosnim mestom Genova! To je dika in ponos slehernega Italijana, tujcem pa nudi s svojimi prekrasnimi obmorskimi kopališči najboljšo zabavo.

In kdo bi ne bil srečen in zadovoljen v njenem naročju. Vendar v grenkem spominu nam bo ostalo, nam, državnim železničarjem premeščenim v ta nebeški raj. V časih je bila železničarska služba zavidana vredna: sleherni uslužbenec se je nahajal v svojem rojstnem kraju, med svojimi rojaki; in trudu in znoju si je pripravil marsikateri bomo hišico s par kosov zemlje in s tem si je izboljšal svoj gnetni položaj. Ali prišla je premeščenost, razpršili so nas po vsej širni kraljevini. S tem smo prišli v velikem številu tudi v ljuško pokrajino. Ni tukaj samo domotožje, katero nas tare, ampak tare nas tudi gnetni položaj, kateri — žalibog — je žalosten. Saj nam je tukaj skoro nemogoče najti potrebno stanovanje v tej grozni dragini, katera tedno bolj narasta, posebno tukaj kjer cvete tujski promet. Koliko je naših uslužbencev, katerim ni možno dobiti stanovanja! In v tem položaju se nahajajo že po 4 do 5 mesecev, s tem so prisiljeni stradati oni in njih družine doma. Ni čuda torej da več naših uslužbencev, posebno pa mlajših, pozdravi železnico in gre. Vprašano se, zakaj vse to? Mar nismo vedno vestno izvrševali svoje dolžnosti? Koliko gorja bi bilo prihranjenega, če bi imela količjak obzira naša železniška uprava!

V spominu so nam še prva povojna leta, ko je začela železniška uprava premeščati osebe iz starih pokrajin v nove, kakor je skrbela za premeščene osebe s tem, da mu je nakazala velike izvanredne doklade, ki so trajale cela tri leta. Mi pa počemo takih dobrot, zadovoljili bi se tudi s tem, če bi naša uprava vsaj toliko poskrbelo, da bi nam omogočila olajšanje v tej veliki dragini.

Kakšno pa je naše ostalo življenje? Če ravno je služba v splošnem primerna in ljudsko prijazna, vendar se zavedamo, da smo v tujini, ne vemo pa, kdaj se povrne v domače kraje, kjer so naše šege, naši običaji in naše družine. Od več naših uslužbencev so zahtevali informacije, če so se nahajali v kakšnem slovenskem društvu, in po večini so vsi pritrili. Dobrodošla vsaka novica iz domačega kraja. Včasih, ko se zberemo vsi, zapojemo kakšno našo premleno slovensko pesem, da si ohladimo naše duše.

Sveže cvetje na sveži grob

Poklonitev manom tov. Dragota Gruntarja.

Zopet je zabrel v zraku in težko je zabrel. Krvavelo je srce od smrtonosne pušice in ono je padlo. Vsako srce mora krvaveti in pasti, toda Tvoje srce je bilo pomlad in ločitev od vesne je težka. Ali ni pomlad mladost, hrepenenje in upanje? Ti si šel in Te ni več med nami. Ti si šel, a mi te iščemo z mračnim čelom, zakaj ne moremo doumeti, da si za vedno odšel. Iščemo Te, a najti Te ne moremo in Te ne bomo našli. Vsi smo popotniki v večnost in v večnosti Te bomo videli, a do tedaj — do tedaj?

Pred očmi nam stopajo slike, slike Tvoje ga udeleževanja. Ali ni igraš vseh sportnikov najbolj vokalno tedaj, ko je nastopila naša četa, v kateri smo obdružovali tudi Tebe? Bili smo tedaj omenjeni z uspehi, z uspehi borov in med borci si bil tudi Ti. A sedaj? — Se pojdemo na igrišče, se bomo iskali v laborij, k zmagi naša boš vodil. Ti Tvoje srce je res izkrevavalo in naše smrtni oči Te res ne bodo več videli, a naše duše bodo poslušale Tvoje ukare.

Ko si ležal na mrtvaškem odru v sobi prepreženi s črnimi zastori, se nam je utrla prva solza. Sedaj, ko Ti polagamo to cvetje, se nam utrne druga solza in se bode vrstila solze, zakaj Tvoje delo nima hitrega pozabljenja.

Tudi Vi, ki se jočete za njim, tudi Vi imejte zadoščenje, v njegovem delu in obnem naše sožalje.

M. D. «Prosveta» — Opčine.

ZA POSEETNIKE POKRAJINSKE RAZSTAVE «LJUBLJANA V JESEN»

Od 4. do 13. septembra 1926 imajo na podlagi legitimacije sledeče ugodnosti:

V Jugoslaviji 50% na železnicih in parniških, za potovanje v Ljubljano na razstavo od 26. VIII. do 15. IX. in za povratek od 1. do 20. IX. 1926.

V Avstriji 25% železniški popust za potovanje od 1. do 13. septembra in za povratek od 4. do 17. septembra.

V Italiji 30% železniški popust in sicer za potovanje v Ljubljano od 15. t. m. do 10. septembra in za povratek od 4. do 30. septembra 1926.

Uporabljati se morejo vsi vlaki razen Simpoln-Orient-Expressa. Za vidiranje potnega lista se plača snimana takšna Din. 20. — v papirju.

Legitimacije se nahajajo že v prodaji pri denarnih zavodih tujko-prometnih in trgovskih ustanovah v vseh večjih krajih, v inozemstvu pa pri konsulatih in trgovskih agencijah.

Reklama na pokrajinski razstavi «Ljubljana v jeseni» od 4. do 13. IX. 1926.

Reklamne deske tvrdk, ki razstavljajo na razstavi, so oproščene reklamnega davka, če izobesijo svoje reklame na paviljonu, v katerem razstavljajo. Za reklamne deske tvrdk, ki ne razstavljajo. Za reklame samo ena desetina normalne takse, to je 15 Din. za kvadratni meter, če so te reklame nameštene v notranjosti razstavišča.

Uprava Ljubljanskega velesejma opozarja tvrdke na to ugodnost. Odkodnina za namestitve reklamne deske je malenkostna in se dobe informacije v uradu velesejma.

V okviru razstave bo prirejena cela vrsta specialnih razstav, ki bodo privabile veliko število interesentov za najrazličnejše stroke gospodarstva in sporta. Zato bo ta vrsta reklame zelo uspešna.

Dr. Klement Jug.

brošura, posvečena temu velikemu mislec-u-Slovencu, se dobi po vseh knjigarnah v razprodaji po 10 L. Izdalo jo je Dijaško društvo Adria in so sodelovali najboljši poznavalci in osebni prijatelji našega Klementa.

VRTNO VESELICO

priredi M. D. «Prosveta» — Trst, v nedeljo 22. t. m. ob 16. uri v DKD pri Sv. Jakobu.

Za zabavo starih in mladih bo preskrbljeno! — Odbor.

URNIK NEKATERIH POŠTNIH URADOV

Od 15. t. m. dalje bosta pomožna pošta urada št. 5. (Piazzia Venezia) in št. 6. (ul. Ugo Foscolo) odprta ob nedeljah le od 9. do 10. ure, in sicer izključno za razdeljevanje pošte za javne urade in za imetnike poštinih predalov.

TRŽAŠKI BLAGOVNI TRG

Cene dne 15.—16. avgusta 1926:

Zelenjava: Solata 90—100; radič 30—300; kumare 75; pesa rudača 40—60; pesa bela 30—50; korenje 70—100; zelje 90—100; vrzote 80—90; fižol 60—90; za luštenje 130 do 200; fižol nov 130—200; malancane 100 do 150; paprika (zelena) 180—250; poper zelen —; grah 120—160; krompir 50; spinaca 50—60; buče 30—70.

Sadje: češnje 70—100; fige 280—300; bruske 80—450; jabolka 80—160; hruške 80 do 450; grozdje 180—300; melone 80—150; limone 25—45 L za zaboj.

Trg mrtev. Krompirja precej. Sadni trg precej obiskan, a malo kupitj sklenjenih. Mnogo lubenice brez stalne cene (40—70).

Položaj skrajno mrtev. —

Sir, polnomasten, tolminski cena na debelo, franko v Trstu, z všteto užitino gre od 11 do 12%. Kupčija radi sezone in radi slabe organizacije vnovčevanja naših domačih proizvodov se neurejena. Narinja se potreba, da bi se mlekarne in posamezniki pobirgali za tako solidno organizacijo.

Maslo: cena čajnemu tolminskemu maslu iz prvovrstnih mlekarin je, všteti užitino, 19—19,25 za kilogram. Glede kupčije velja isto, kar smo rekli o siru. Jajca: furianska 73—75 lir za sto komadov, jajca iz naših krajev nimajo posebnih cen, ker ni prave prodajne organizacije. Veliko konkurenco delajo albanska jajca, toda bolj radi cen (65 lir) nego radi kakovosti, ki je slabša nego domačih, ker mnogo trpijo pri prevozu.

Teleta: Cena težka za sedaj, ker se večina konsumentov teletine nahaja sedaj na letoviščih in kopališčih. Izgleda, da bo nastala v tej kupčiji potreba, da se poiščejo tudi drugi trgi, n. pr. Videm, Benetke. To bi zmogla zopet le tozadevna organizacija živinorejcev.

O cenah bomo točno — na podlagi informacij trgovskih veščakov — poročali vsaj dvakrat na teden, tako da bodo naši živinorejci zanesljivo obveščeni.

TELESNA VZGOJA

SPORT

HAZENA

Družina Adrie si pripravi tržaško prvenstvo s ponosno zmago nad Prosveto (4:1 + 3:0 = 9:1).

Bilo je enajst minut igre, odigralo se stalno premocije Adrie. Sicer je bil vsak del vključen, pokazalo, da mu je veliko igranje nevarno — v drugem času so igralci klonili, razen brambe, ki je delala neumorno in precej — brezobzirno. — Adria je nasprotno dokazala, da zamore igrati bolje na velikem igrišču, četudi je držala žogo preveč v triu svojega napada. Najboljši mož v četi Adrie je bil ta dan Kozina, ki je bil krasna spika. Najbolj poštenovalen pa neutrudni Vrbec. Ta je v resnici duša čete. Napad Mahne, Rupena, Saksida in Bršček je marsikrat umerjeno in neštokrat ogrozil vrata Prosvete. Napad iste, v prvem času brez Mačka, je bil slabši in se razbijal ob brambi Stelaja. — Cesar. Nasprotno je bila bramba Prosvete nad vse žilava in neporodna. Vratar Adrie je celo tekmo le stiskal uranil strel na vrata. Deklevala je bil veliko bolj zaposlen. Imel je srečo, da sta branila njegova vrata Kobau in Opara. Ne smemo pozabiti Stoflo, ki morda ni najboljši half, ki pa za zna žogo prikleniti na svoje noge, kot miko. Kufersin je bil slabši v prvem času.

Sodnik g. Plesničar Boris pozove čete točno ob 5. uri 10 min. Koj prve tri minute je Adria v stalnem napadu, ki se zavlačuje z malimi izpremembami do osme minute, ko je Prosveata prišla v kornar. Nizek strel Kozute odbije Kobau. Prosveata pritiska nenevarno in Stelaj vzdržuje igro na sredini igrišča. Večinoma se borita za žogo Kufersin in Vrbec, ki dovede v 14. minuti napad do podneseca zapore.

Adria — PROSVETA 2:1 (Flego — Golobčič, Golobčič)

Modri so zagospodovali nad belo-modrimi vdrugič. Zmaga je bila v vsem zaslužena, četudi dosežena s kazenskim strelom. Mostvo Kufersina je pokazalo, da mu je veliko igranje nevarno — v drugem času so igralci klonili, razen brambe, ki je delala neumorno in precej — brezobzirno. — Adria je nasprotno dokazala, da zamore igrati bolje na velikem igrišču, četudi je držala žogo preveč v triu svojega napada. Najboljši mož v četi Adrie je bil ta dan Kozina, ki je bil krasna spika. Najbolj poštenovalen pa neutrudni Vrbec. Ta je v resnici duša čete. Napad Mahne, Rupena, Saksida in Bršček je marsikrat umerjeno in neštokrat ogrozil vrata Prosvete. Napad iste, v prvem času brez Mačka, je bil slabši in se razbijal ob brambi Stelaja. — Cesar. Nasprotno je bila bramba Prosvete nad vse žilava in neporodna. Vratar Adrie je celo tekmo le stiskal uranil strel na vrata. Deklevala je bil veliko bolj zaposlen. Imel je srečo, da sta branila njegova vrata Kobau in Opara. Ne smemo pozabiti Stoflo, ki morda ni najboljši half, ki pa za zna žogo prikleniti na svoje noge, kot miko. Kufersin je bil slabši v prvem času.

Sodnik g. Plesničar Boris pozove čete točno ob 5. uri 10 min. Koj prve tri minute je Adria v stalnem napadu, ki se zavlačuje z malimi izpremembami do osme minute, ko je Prosveata prišla v kornar. Nizek strel Kozute odbije Kobau. Prosveata pritiska nenevarno in Stelaj vzdržuje igro na sredini igrišča. Večinoma se borita za žogo Kufersin in Vrbec, ki dovede v 14. minuti napad do podneseca zapore.

Sodnik g. Plesničar Boris pozove čete točno ob 5. uri 10 min. Koj prve tri minute je Adria v stalnem napadu, ki se zavlačuje z malimi izpremembami do osme minute, ko je Prosveata prišla v kornar. Nizek strel Kozute odbije Kobau. Prosveata pritiska nenevarno in Stelaj vzdržuje igro na sredini igrišča. Večinoma se borita za žogo Kufersin in Vrbec, ki dovede v 14. minuti napad do podneseca zapore.

Sodnik g. Plesničar Boris pozove čete točno ob 5. uri 10 min. Koj prve tri minute je Adria v stalnem napadu, ki se zavlačuje z malimi izpremembami do osme minute, ko je Prosveata prišla v kornar. Nizek strel Kozute odbije Kobau. Prosveata pritiska nenevarno in Stelaj vzdržuje igro na sredini igrišča. Večinoma se borita za žogo Kufersin in Vrbec, ki dovede v 14. minuti napad do podneseca zapore.

Sodnik g. Plesničar Boris pozove čete točno ob 5. uri 10 min. Koj prve tri minute je Adria v stalnem napadu, ki se zavlačuje z malimi izpremembami do osme minute, ko je Prosveata prišla v kornar. Nizek strel Kozute odbije Kobau. Prosveata pritiska nenevarno in Stelaj vzdržuje igro na sredini igrišča. Večinoma se borita za žogo Kufersin in Vrbec, ki dovede v 14. minuti napad do podneseca zapore.

Sodnik g. Plesničar Boris pozove čete točno ob 5. uri 10 min. Koj prve tri minute je Adria v stalnem napadu, ki se zavlačuje z malimi izpremembami do osme minute, ko je Prosveata prišla v kornar. Nizek strel Kozute odbije Kobau. Prosveata pritiska nenevarno in Stelaj vzdržuje igro na sredini igrišča. Večinoma se borita za žogo Kufersin in Vrbec, ki dovede v 14. minuti napad do podneseca zapore.

Sodnik g. Plesničar Boris pozove čete točno ob 5. uri 10 min. Koj prve tri minute je Adria v stalnem napadu, ki se zavlačuje z malimi izpremembami do osme minute, ko je Prosveata prišla v kornar. Nizek strel Kozute odbije Kobau. Prosveata pritiska nenevarno in Stelaj vzdržuje igro na sredini igrišča. Večinoma se borita za žogo Kufersin in Vrbec, ki dovede v 14. minuti napad do podneseca zapore.

Sodnik g. Plesničar Boris pozove čete točno ob 5. uri 10 min. Koj prve tri minute je Adria v stalnem napadu, ki se zavlačuje z malimi izpremembami do osme minute, ko je Prosveata prišla v kornar. Nizek strel Kozute odbije Kobau. Prosveata pritiska nenevarno in Stelaj vzdržuje igro na sredini igrišča. Večinoma se borita za žogo Kufersin in Vrbec, ki dovede v 14. minuti napad do podneseca zapore.

Sodnik g. Plesničar Boris pozove čete točno ob 5. uri 10 min. Koj prve tri minute je Adria v stalnem napadu, ki se zavlačuje z malimi izpremembami do osme minute, ko je Prosveata prišla v kornar. Nizek strel Kozute odbije Kobau. Prosveata pritiska nenevarno in Stelaj vzdržuje igro na sredini igrišča. Večinoma se borita za žogo Kufersin in Vrbec, ki dovede v 14. minuti napad do podneseca zapore.

vrata Prosvete, kjer Golobčič ugrabi krasno priložnost. Zopet kloba žoga sem in tja za celih šest minut. Najbolji fazo Vrbec s spagomskim strelom, par centimetrov na levo vrst. Čez dve minuti imamo stransko fazo pod vrata Adrie. Vendar se ne izmimo nič pomembnega. Cesar pomete in Adria je šel zopet v napadu, ki najde višek v strelu Rupena. Deklevala blokira. Nihil drugi strel za čas pol minute od Golobčiča. Nihil Dve minuti za tem je Prosveata v lepem napadu, ki ga bramba Adrie ne more razbiti. Flego, stranski vratar, je prišel do strela v neposredni bližini vrata. Poizkus Rupena II. je bil znan. Goal! (36.30 min. igre). Za celih šest minut za tem lov na žogo — Saksida jo dovede do kazenskega prostora in odda Golobčiču, ki dirlja brambo in strelja krasen strel v zgornjo prečko. Žoga prileti ob tla in gre v vrata. Goal! Od tu naprej igra nekoliko težka. Saksida pride do strela, a mu vratar v izpadu zakrije možnost in žoga gre ven. (44 min.).

V prvi minuti drugega časa je Prosveata s Mačkovo neprilicovano stransko napadla. Zdelo se je, da bo pojav tega igralca popolnoma obrnil fice igre, in to manje sta podprla dva zaporedna kornarja, ki pa ju je oba uničil Stelaj. In res! Adria je zaprla. Šele v sedmi minuti pomete Cesar in Vrbec strelja v vrata, a zgreši. Od tega časa naprej pa začneja Prosveata popuščati in kmalu se vidi Adrio v poizkusu zapreti svojega nasprotnika. To se je deloma polagoma tudi posreči. Prosveata utrpi v 7. minuti kornar, pri katerem pride Vrbec do strela, a zgreši. V enajsti minuti zopet kornar proti Prosveti, zopet brezuspešno. Igra postane nekoliko bolj odprta, toda igra se večinoma napada Prosveata. Pride sicer do poizkusa napada Prosveata, toda ti napadi ne ogrožajo več toliko. Tem stransko je bila faza na «cross» Mahne, kjer zgreši skoro na vrati črti Golobčič in Rupena. (27 min.). Igra zopet zakleba. Adria forsira Mahne in Bršček. Mahne se celih deset minut bori s halfom in strelja neštokrat ven. Enkrat se mu vendar posreči ubežati halfu do pred vrat. Strel je gotov, kdo ga ubrabi? Deklevala, uvidevati zmanj vsak poizkus, se obupno vrže na igralca, objame njegovo telo z rokami in ga peha od žoge. Kazenski strel. Strel Golobčiča donese Adrio goal zmag. Saksida polagoma začneja jacti brambo, kar je bilo pametno, in do konca se slika na igrišču ne spremeni.

Sodnik precej potrpeljiv, to zahteva «finalisti». V obče dober.

Zmagovalci: Rupena M. — Stelaj, Cesar — Kozina, Vrbec, Stofla, Mahne, Saksida, Rupena (Bršček, Bršček (Rupena). — S. R.

PLAVALNI MEETING S. U.

Poizkus v tej panogi se je obnesel — ne morda v zamenjani meri — toda tudi do razočaranja ni prišlo. Udeležilo se ga je skupno kakih dvajset atletov, ki so na splošno marsikaj dokazali. Vendar so pa tudi na ta meeting prišli plavalci v večini svari svari kornar, brez izobčenja njihovega časa, brez pravih tehničnih predpripav. Zato je zmagovalci Lado Martelanc iziti kot zmagovalec v skoraj vseh disciplinah. V slovo ga sicer prekaša Saksida Avralji in v sprintu Saksida Ludvik, toda prvo je bil uprabilo škarje. Tudi hrbtisi Krasen je bil tudi Pogorelec, Tavtar II. in Martelanc Janko. Od gospodinj je igrala med morskimi Kojancič Draga, ki je postavila za ženske neverjeten tempo. Sloh pa so vsi tempi nekaj lepega in se le zelo malo razlikuje od najboljših italijanskih tempov internacionalcev. Toda za odobritev tek tempov bi bila potrebna revizija, kajti zelo močan enostranski morsk tok je precej izpreminjal razdalje.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

V splošnem so posebej v kratkih progah vsi plavalci rabili edini slog «crawl». Je to slog, pri katerem človek enostavno, toda umerjeno brca z nogami. Takšni pravkar zmagovalci, da sledi Pogorelec, ki je bil uprabilo škarje. Tudi hrbtisi Krasen je bil tudi Pogorelec, Tavtar II. in Martelanc Janko. Od gospodinj je igrala med morskimi Kojancič Draga, ki je postavila za ženske neverjeten tempo. Sloh pa so vsi tempi nekaj lepega in se le zelo malo razlikuje od najboljših italijanskih tempov internacionalcev. Toda za odobritev tek tempov bi bila potrebna revizija, kajti zelo močan enostranski morsk tok je precej izpreminjal razdalje.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

V splošnem so posebej v kratkih progah vsi plavalci rabili edini slog «crawl». Je to slog, pri katerem človek enostavno, toda umerjeno brca z nogami. Takšni pravkar zmagovalci, da sledi Pogorelec, ki je bil uprabilo škarje. Tudi hrbtisi Krasen je bil tudi Pogorelec, Tavtar II. in Martelanc Janko. Od gospodinj je igrala med morskimi Kojancič Draga, ki je postavila za ženske neverjeten tempo. Sloh pa so vsi tempi nekaj lepega in se le zelo malo razlikuje od najboljših italijanskih tempov internacionalcev. Toda za odobritev tek tempov bi bila potrebna revizija, kajti zelo močan enostranski morsk tok je precej izpreminjal razdalje.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Na vsak način pa je meeting dokazal, da imamo mnogo izvrstnega materiala in to sorazmerno v vseh panogah. Pri boljši razmetitvi prog ne bo prišlo do velikih razlik v časih, posebno se, ker so obrati na 50 m zelo nerodni, kakor se je na meetingu izkazalo.

Iz tržaškega življenja

Velika tatvina v stanovanju. — Zlikovci prevrtili blaginjo in ugrabili znesek 400.000 lir.

V nedeljo popoldne so neznani zlikovci izvršili v našem mestu drzno tatvino, ki se jim je izredno bogato izplačala. Plen je bil to pot naravnost ogromen; njegova vrednost znaša baje okoli 400.000 lir.

Tatvina je bila izvršena na škodo trgovca Evgena Spangher, stanujočega v ulici Leo št. 4, in sicer v njegovem stanovanju. Zlikovci so brezdomno dobro vedeli, da bo g. Spangher v nedeljo popoldne odsoten s svojo družino ter da bo njegovo stanovanje za več ur brez nadzorstva. Uverjeni, da se jim bo tatinsko podjetje v vsakem oziru dobro obneslo, so izrabili ugodno priliko.

Ob uri, ki do sedaj še ni bila ugotovljena, — vsekakor pa tekom popoldne — so se s pomočjo ponarejenih

Odlomek iz zgodovine svetovne vojne

Ko sem čital v «Edinosti» št. 188 od dne 8. t. m. o eksploziji v Ajdovščini, mi je vstal v duši spomin na enako katastrofo, ki se je zgodila v Bači pri Sv. Luciji 17. avgusta leta 1916. Ker ravno te dni poteka deveta obletnica omenjene eksplozije, in ker sem bil sam priča vsem dogodkom, zato naj tukaj na kratko opišem, kako se je vse to zgodilo.

Ako pa se hočem vsega natančno spomniti, se moram zamisliti nazaj v one dneve, polne trpljenja in grozote, v one čase, ko so možje in fantje padali in umirali, kakor živina v klanici, ko je marsikatera žena zgubila svojega moža, nevesta svojega ženina, otroci svojega očeta...

V te čase se moram zopet zamisliti — in zdelo se mi bo, da se je vse to zgodilo šele včeraj —

Tik ob železniški progi, v sredini med postajama Sv. Lucija in Podmelec, na precej obširni njivi, je dala vojaška uprava zgraditi nekako malo postajo, kamor so potem vojaki postavili nešteto lesenih barak. V te barake so nato vlaki dnevno vozili velike zaloge municije, ki se je potem odvažala dalje na fronto na vozovih in avtomobilih. Vse barake so bile vedno polne razne municije.

Usodepolnega dne, to je 17. avgusta 1916, je celo dopoldne krožilo po par aeroplanov in zrakoplovov nad to zalogo municije. Radi tega smo bili vsi vznemirjeni, ker smo vedeli, da to ne pomeni nič dobrega. Bilo je jasno, da se zrakoplovci ne podajajo zastonj v tako nevarnost in da samo opazujejo, ker niso spustili niti ene bombe.

Okoli 2. ure popoldne že prižvižga granata v kup praznih zabojev pred neko barako. Vse polno tresk in treščice se razletijo po zraku; granata pa ni eksplozirala; ostala je cela. Kljub temu pa smo vsi — vojaki in civilisti — pobrali svoja šila in kopita in tekli v kaverano na drugo stran vode in sicer prav nasproti omenjenim barakam.

Ni še preteklo deset minut — in že prileti druga granata naravnost v neko barako. Slišal se je močan pok, da se je zemlja stresla. Nad zalogo municije pa se je začel valiti gost, črn oblak dima. Nato sta prileteli še dve granati, katerih pok pa se ni slišal, ker je v barakah nakopičena municija prestopila gorila in je kar venomer grmelo. Ogenj se je širil od barake do barake in vsakokrat, ko je začela goreti nova baraka, je močnejše zagrnelo.

Iz kaverne, v kateri smo bili skriti, se je vse natančno videlo na kraj eksplozije. Videli smo, kako so leteli v zrak drobci železa in tupatam tudi cele granate, ki so potem padale zopet na tla tik pred nami, t. j. pred kaverno, katere izhod je bil nezagrajen. Radi tega so vsi, ki so bili bolj na zunanji strani, tiščali z vso silo v notranjost. Bili smo v oni luknji stisnjeni kakor sardele v skatli.

Kmalu je začel pritiskati gost dim na nas, ki nas je začel kar daviti. K sreči pa je tedaj potegnil močan veter, ki je zopet razčistil ozračje. S tem se nam je tudi odprl lepši razgled na pogorišče, kjer je pokalo in grmelo. Vsako toliko časa je ognjeni zubelj svignil višje proti nebu in dim se je začel močnejše valiti iznad barak.

Ze proti večeru je krvava vihra nekoliko ponehala, da smo lahko zapustili svoje skrivališče. Ko smo že vsi zunaj, je neki avstrijski vojak še vedno nepremično stal na svojem mestu. Ker se na ponovne klice ni odzval, je stopil nekdo k njemu in ga stresel. Ko pa ga je izpustil, se je vojak prevrnil po tleh in obležal nepremično. Takoj nam je bilo vsem jasno, da je mrtev. Zadušil se je v preveliki gneči.

Na poti proti domu smo tupatam videli ležati kakega mrliča, ki pa so bili brez izjeme vojaki. Ze smo se veselili, da ni pri tej katastrofi prišel noben domačin v nesrečo, ko dobimo žalostno vest: V hiši Franca Kofol je zgorelo 7 članov družine. Omenjena hiša je stala tik zaloge municije in ko je ta začela goreti, se ni bilo mogoče več rešiti. Le gospodar — čeprav težko ranjen — se je komaj privlekel k vodi do neke skale, kjer je ležal v nezavesti dva dni, predno so ga našli usmiljeni ljudje. Šest otrok in gospodinja pa so našli žestotno smrt v domači hiši.

Razne zanimivosti

SOVJETSKI DIPLOMAT O POLOŽAJU V RUSIJI

Zadnji dogodki v Rusiji so vzbudili pozorno zanimanje po vsej srednji in zapadni Evropi, čemur je dala povod odstranitev Zinovjeva iz III. internacionale. Sotrudniku židovskega lista «Hajntu» v Varšavi se je posrečilo pridobiti nekega ruskega diplomata, ki je potoval skozi Varšavo, da mu je dal nekoliko pojasniti o sedanjem položaju v Rusiji. Po mnenju tega diplomata se dogodki zadnjih tednov v Rusiji ne smejo precejevati, ker da ne pomenijo nikakega prevrata. Se manj pa pomenijo, da se bo izvršil v Rusiji nekak preobrat na desno.

Po mnenju sovjetskega diplomata je položaj približno tak-le: Po Leninovi smrti se je takoj pojavila potreba, da se odstranijo iz aktivne politike v sovjetski Rusiji dve osebi, in sicer Zinovjev in Kamenjev. Zinovjev je človek velikih sposobnosti in silnega temperamenta. Ko je bil Lenin še živ, je igral veliko vlogo kot tolmač njegovih velikih idej. Sam pa Zinovjev ni

samostojen mislec. Po Leninovi smrti se je živ, je igral veliko vlogo. Po njegovi smrti je postal kot ladja brez krmlila in bil izročen na milost in nemilost svojemu temperamentu. Ravno ta okoliščina je bila zelo škodljiva tudi za sovjetsko vladno.

Kamenjev pa je izvršten delavec, miren in uravnotežen mož. Ako bi bil Kamenjev tako velik kot Lenin, bi se dogodki razvijali popolnoma drugače. Toda Kamenjev ne razpolaga s tako močjo duha. Zadnji dogodki so posledica razvojnega procesa, ki traja v ruski komunistični stranki že dve leti. Opozicija mora kapitulirati in v nekoliko dneh je ne bo več. Zinovjev ima v komunistični stranki največ 150 pristašev. V širokih množicah je bil prav malo popularen. Po mnenju onega diplomata je treba vzeti njegov odpor le kot prehodno in neznatno epizodo.

POSKUS USTANOVITVE FAŠIZMA NA ROMUNSKEM

Povodom zadnjih državnozbornskih volitev na Romunskem je nastopila v raznih okrajih Zveza krščanske mladine s samostojnimi kandidati. Tej zvezi je pripadalo 10 poslancev, a so pred volitvami nastali v njej spori radi taktike. Ustanovitelj protizidovskega gibanja na Romunskem jaski profesor Cuza je bil mnenja, da se mora stranka odreči napadalnosti ter se skušati približati vladi, ker drugače ne bo mogla udeležiti niti najmanjšega dela svojega programa. Zato je nastopil prof. Cuza v parlamentu z izjavo, iz katere je bilo razvidno, da bo prijazna vladi. Ta nastop pa je izzval velik odpor pri drugih članih «Zveze» in ostali poslanci so izjavili, da sedanja vlada ne zastopa dovolj narodnih interesov, in da je zato ne bodo podpirali. Raditega namerava ustanoviti antisemitska omladina samostojno stranko po fašistovskem kopitu. Ta stranka bi vodila protizidovsko politiko, toda samo z gospodarskih, a ne tudi iz verskih vidikov. V tem smislu se ima sestaviti program in izvesti organizacija stranke kot samostojne politične enote.

— **Kobilice na Ruskem.** Po poročilih iz Minska so se pojavile v mnogih krajih ob Volgi in Kaspijskem morju kobilice v nepregledni množini. Samo v okrožju Sebastopol so uničile 30.000 ha. Pozvalo se je vse prebivalstvo k zatiranju te nadloge. Vlada je dala že 100.000 zlatih rubljev za boj proti kobilicam. Čez Astrahan so letele kobilice v roju, dolgem petindvajset kilometrov. Zatemnile so solnce in ponekod je zavladala tema.

— **Prodala otroka.** Na trg neke vasi blizu Debreczina (Ogrsko) je pripeljala žena gozdnega drvarja Antona Branyika v skrajni sili svoje tri otroke in jih ponudila v nakup. Boljši kmet je kupil štirinajstletno Estero za 900.000 kron, triletno Honho pa za 300.000 kron z obljubo, da bo skrbel za otroka. Najmlajši, šest mesecev stari otrok, ni dobil nobenega kupca.

— **Ne proganjamo krivih!** Vprašanje, je li krt škodljiv kot pa koristen, oziroma obratno, tvori za kmetovalca eno najstarejših vprašanj, ki se navadno zdaj tako, zdaj zopet drugače rešuje. Posebno pri malih posestnikih prevladuje mnenje, da je krt škodljiv, ki žre korenine rastlin in ki otežuje s svojimi krtinami košnjo po travnikih.

Neki posestnik se je hotel sam prepričati kaj je krtom. Vzel je lesen skaf, napolnil ga z zemljo, vteknil v zemljo trideset ličink, trideset črvov in dva hrošča. V skaf je dal tudi krtu, in pokril skaf z gosto žičnato mrežo, da ni mogel krt zbežati. Po štiri in dvajsetih urah je odstranil mrežo, stresel vsebno na tla in prebrskal zemljo zelo natančno, a izginilo je vseh onih dva in šestdeset bitij. Na dnu skafa je pa počival krt lepo rejen. Ta poskus bo marsikaterega kmeta in vrtnarja izpreobrnil in ga poučil, naj prizanaša krtu, ki je njegov dobitnik, in naj ga ne preganja radi krtin in radi njegovega črnega kožuha.

— **Kuhana ženska.** Na debreczinsko vseučiliščno kliniko so pripeljali petinštiridesletno gospo Ido Onody onesveščeno. Ne več pri zdravi pameti se je hotela iznebiti revmatizma, ki jo je noč in dan mučil na ta način, da je prebila nepretrgoma štirinajst dni v vrelcu pri Hajdusobozsolu. Celo obedovala je v tej precej gorki vodi. Koža se je ženski že popolnoma skuhala, kljub temu jo mislijo zdravniki rešiti.

— **Samega sebe naznanil.** V mestecu Schönweid na Nemškem se je pripeljal na svojem kolesu trgovec Rihard Humpel. Ustavil se je pred prvo gostilno, pustil kolo v veži in stopil v sobo. Krtmar je opazil v veži kolo in ga spravil bolj na varno, da bi ga kdo ne smuknil. Ko je trgovec izpil četrt vina, se je odstranil, ker pa ni dobil kolesa v veži, je hitel na policijsko postajo in naznanil tatvino. Popisal je natančno svoje kolo. Nato se je vrnil v gostilno, kjer je prej pil, in zgodilo se je, da mu je gostilničar povedal, da je shrnil njegovo kolo. Nato se je trgovec odpravil s kolesom. A ne daleč. Še preden je prišel v bližnjo vas, sta ga ustavila dva orožnika, pregledala kolo in spoznala v njem ono kolo, ki ga je bil okradeni kolesar popisal, ko je naznanil tatvino. Aretila sta ga in preden se je vsa stvar razjasnila, je moral trgovec presedeti štiriindvajset ur v vaškem zaporu.

— **Skrivnostno število.** Nekaj pa poročence. Zapiši letnico svoje poroke, pod njo svoje rojstno leto, pod to, koliko let imaš in nazadnje še koliko let si poročen. Vedno dobiš število 3852.

— **Mesto brez policije.** Na angleškem otoku Wight leži malo mestece St. Helens, ki šteje 5000 prebivalcev. Ker se že leta in leta ni dogodilo nobeno kaznivno dejanje, je mestni svet odpoval od orožnikom službo. In tako je mesto popolnoma brez vsake policije.

— **Prepričan gost.** V neki bar v Rio de Janeiro je stopil v spremstvu svoje žene sofer. Ker mu pa natak Manuel de Tonza ni takoj postregel, je sofer potegnil iz žepa revolver in ustrelil počasnega natakara. V zmešnjavi je hotel storilec zbežati, a se je vendar le posrečilo prijeti ga in zapreti.

— **Smrt igralke.** Dobro poznana jugoslovanska igralka Zora Petričeva, ki je zadnjo sezono nastopala na osiješkem odru je umrla v svojem rojstnem kraju, v Novem Sadu. Osiješko občinstvo jo je zlasti zadnji čas, ko je bila že precej bolna, naravnost

vsiljivalo radi njene sline igre. Nastopala je redkokdaj, toda vedno s tolikim čustvom in mističnostjo v vsaki besedi, kot da se poslavlja, vedno poslavlja od življenja. Sušica ji je prekinila njeno nadaljno pot.

— **Nov roman.** Italijanski pisatelj Pirandello, poznan zlasti po svojem delu «Šest oseb išče avtorja», je napisal nov roman, v katerem obdelava riskantno snov: življenja se v slučaj, da se je zemlja za hip ustavila v svojem vsakodnevnem vrtenju okoli svoje osi. Vse na svetu je zamrlo, ostala sta živa le dva človeka: neki Švedec in neka Španka, ki se po čudnih naključjih najdeja nekje na Nemškem in zarodita nov svet. Oba intelektualca pa nista znala svojih otrok priučiti obdelovanju zemlje, uporabi avtov, motorjev itd. niti kmetiskemu delu, kar je pač najvažnejše in osnovno vprašanje. Otroci stoji pred zagonetno nadprimitivnejšega snovanja. Da ne poginejo, si pomagajo s sadovi drevja, zatem se zgube v zapuštene domove in gozdove.

— **Princ pisatelj.** Švedski princ Vilim je napisal dramo «Drug», ki se bo uprizorila tekom prihodnje sezone na Novem odru v Stockholmu. Uye-teater je dal že dvojce njegovih del na deske, kar kaže, da se ta sin vsake hiše pridno in vztrajno bavi z dramsko umetnostjo. Redka posebnost.

Gospodarstvo.

Ljubljanski velesejem

Pekrajnska razstava «Ljubljana v jeseni» od 4. do 13. septembra 1926.

Ljubljano, gospodarstvo in kulturno središče Slovenije, diči njen velesejem. Ustanova Ljubljanskega velesejema ni poklicana samo da pospešuje razvoj industrije, obrti in trgovine, marveč so njeni cilji dalekosežnejši. Važna točka njenega programa je pospeševanje kmetijstva. Saj se velik del prebivalstva živi od obdelovanja rodne grude in slovenski največji in najpomembnejši intelektualci so povečini rojeni kmetijski sinovi.

Program Ljubljanskega velesejema pa s tem še ni izčrpan. Ta, za Slovenijo velpomembna institucija, stremi tudi za tem, da poživljuje razumevanje in ljubezen do prirode, sporta, tehničnih iznajb in umetnosti. Del svojega načrta izvede velesejemsko uprava s svojo letošnjo **Pekrajnsko razstavo «Ljubljana v jeseni»**.

Razstava bo prirejena na prostoru velesejma in sicer se bodo uporabili vsi veliki paviljoni, v katerih bodo posamezne razstave tvorile celoto zase.

V paviljonu «E» bo nameščena **Kmetijska razstava**, ki obsega:

1. Strokovno poučni oddelek, kjer bodo zastopane vse stroke kmetijstva, poljedelstva, travništva, planšarstva, živinoreje, podkovstva, mlekarstva in sirarstva, vinarstva, kletarstva, sadjarstva, agrarne operacije in melioracije, ter kmetijska književnost.
2. Mlekarstvo. Tu bodo razstavljeni mlekarški izdelki, surovo maslo in sir, mlekarstvo orodje in stroji.
3. Kmetijski stroji in orodje.
4. Buteljska vina iz slovenskih slovenskih gor, nove in stara od l. 1917 naprej ter šampanjec.
5. Dne 5. septembra bo na sejmističu razstava plemenskih konj. Zastopani bodo najboljši žrebi, kobile in žrebata, zaskočne kobile in 2- do 3-letne žrebice.

Za najboljše predmete in živali so določene številne denarne nagrade, diplome in priznanja.

Kmetijsko razstavo organizira poseben odbor v zvezi s Kmetijsko družbo.

Paviljon «F»: **Avtomobili in Radioaparati.** Razstava ima namen nazorno predložiti interesentom najmodernejše tipe avtomobilov in radio-aparatur. Z ozirom na vedno večji pomen, ki ga zavzema radio v gospodarstvu in kulturnem življenju današnjega časa, je treba, da se temu izdane ugodni pot v najširše kroge naroda. Radio-aparat je doberdošel prijatelj tako posamezniku kakor tudi družbam v dolgih zimskih večerih. Razstavo organizira Ljubljanski Radio-klub.

Paviljon «G»: **Obsega poljedelske stroje in orodje, mlekarstvo, vinarstvo, čebelarstvo in mlekarstvo orodje.**

Paviljon «H»: **Bo nameščena industrija in sicer:** tekstilna, konfekcijska, kožuhovina, perilo, keramika, usnje, konfekcija usnja, kemična industrija, kolarstvo, sedlarstvo itd.

Paviljon «I»: **Bo obsegal umetno vrtnarstvo.** Vsi večji ljubljanski trgovski in umetni vrtnarji so se združili, da priredijo to razstavo, ki bo prva v tako velikem obsegu. Ljubezen do cvetja je slovenskemu narodu lastna. O tem pričajo cvetoči nageljni in rožmarini na oknih naših kmetijskih hiš, kar tvori slovensko posebnost. Le v mestih se ta lepa navada, ki kaže o srčni kulturi, rada pozabi. Zato je lepo in kulturno delo, če se ta čut znova poživljuje in poglubi z vrtnarstvo razstavo.

V paviljonu «K» bo **umetniška razstava**, ki se pripravlja z večjim sodelovanjem ekspertov umetnikov, odnosno z umetniškim odborom. Po dolgem času bo dana prilika združiti v nadvse zanimivi reviji **novjša dela skore vseh slovenskih umetnikov.** Javnost se bo zamogla seznaniti z vsemi smernicami in strujami v umetniškem ustvarjanju Slovencev zadnjih let. V složnem krogu nastopa starejša generacija Savanov z mladimi in najmlajšimi impresionisti, neimpresionisti, ekspresionisti in veristi, konstrukcionisti najmlajših veroizpovedanj. Olja, tempera, pasteli, akvareli, risbe, grafika vseh možnih tehnik, silhuetni reg, kiparska dela v mavcu, kamnu, bronu in lesu. Nadalje plakati, male plastike, projekti arhitektov, vse to bo združeno v harmoničnem pregled umetnostnega udejstvovanja in ustvarjanja Slovencev.

Paviljon «L»: **Obsežna in preurejena higienska razstava**, ki je razdeljena v oddelke, ki so urejeni po strokah odnosa panog medicine. Ker je namen razstave predvsem propaganden in poučen, je zastopana v glavnem profilaktična veja medicine.

Dne 8. in 9. septembra se vrši **Mednarodna razstava psov vseh pasov** pod pokroviteljstvom kralja. Razstavo priredi Jugosl. kinološki savez. Razstavljenih bo približno 700 najlepših plemenskih psov. Visoka častna, specialna in državna darila bodo priznanje najboljšim gojiteljem te lepe in koristne živali.

Ugodnosti obiskovalcem. S permanentno legitimacijo, ki se dobi za 30 dinarjev v vseh večjih denarnih zavodih, prometnih družbah, pri trgovskih in kmetijskih organizacijah v celi državi, se zamore uporabiti ugodnost polovične vožnje na vseh osebnih in brzih vlakih. Pri odhodu v Ljubljano kupite celo vozno karto, ki vas upravičuje do brezplačnega potovanja nazaj. Legitimacija vas upravičuje do poljubnega večkratnega brezplačnega vstopa na razstavišče.

Dnevna vstopnica, ki velja za enkratni obisk, stane 10 dinarjev in se dobi pri velesejemskih blagajnah.

Znižana vizumska taksa, znatno znižane žel. tarife v Italiji, Avstriji, Čehoslovaški in Madžarski.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Dopisniku iz Mislil: Povejte natančno, za kaj gre, da bomo mogli stvar razumeti. Potem se le bomo mogli presoditi dopis.

Dopisniku iz Dolenje Branice: Stvar je na vsak način preveč intimnega značaja. Dasi bi dali tudi Vam radi besedo, da poveste svoje mnenje, nam je vendar nemogoče objaviti radi košljivosti vsebine.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevod v vseh jezikih. (1203)

KAMION «Biachi» v izbornem stanju, nese 25 do 30 kvintalov, se proda takoj po ugodni ceni. Debiasio Domensis, Trst, Via Coronco 13. (1263)

STANOVANJE prazno ali soba z ognjiščem išče se v Rojano. Pisati na Kfizek, via Cellini 3. (1262)

ANGLEŠKI JEZIK, pouk, pripravljanje na izpite. Plačilo po uspešnem izpitu. Pod 333 na upravništvu. 1264

SORICA prazna ali meblirana se odda. Naslov pri upravništvu. 1265

SOBNO slikarska in plesarska pomočnika sprejme takoj Mira Vičič, Postojna 7. 1252

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Via Madonna 10. 1257

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29. 1241

BABICA, avtorizirana, diplomirana, sprejema noseče. Adele Emerscht-Sbaizer, Farneto 10 (podlajšana Ginnastical), lastna vira, tel. 20-64. 1162

GLYKOL je pravi dobrotnik vseh onih ki trpijo na živčni oslabelosti, glavoboli, pomanjkanju slasti. Glykol je splošen in energičen obnovitelj. Prodaja se v lekarni Castellianovich, Trst Via Giuliani 42. 1220

ELIZIR CHINA. Jako okusen. Vzbuja tečnost in je najboljšo zdravilo proti žlednim škibkostim in za rekonvalescenca. Steklenica L. 6.—. Dobiva se samo v lekarni Castellianovich, Via Giuliani 42. 1221

Zobozdravnik
Dr. Sardoč D.
ordinira v TRSTU
Via M. R. Imbriani 15, I. (prej Via S. Giovanni)
od 9-12 in od 5-7 840

Naročajte in širite
„EDINOST“

Zaloga domačih vin.

Vipavsko, istrski rološč in kraški teran. Na debelo in za družine **Viale XX settem-bre 94** (prej Acquedotto) na drobno in za družine **Via Giuliani 32.** Telef. 2-41

Priporoča se lastnik **FR. ŠTRAMCAR.**

TISKARNA „EDINOST“ TRSTU

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

Izvršuje vsa tiskarska dela v najmodernejšem stilu kakor tudi v večbarvnem tisku. Razpolaga z najmodernejšimi stroji, črkami, Lynotype, stereotypilo ter rotacijskim strojem. Vsa naročila se izvršujejo točno in po zmernih cenah.

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

Krone po 2.40

zlato plačuje po višjih cenah nego vsak drugi
Drillante, platno, 20-krošne zlato komado
Albert Povh — urarna
Trst, Via Mazzini 46 841

KRONE

plačuje vedno par cent. več kot drugi

ALOJZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2

842 **prvo nadstropje**

Pazite na naslov! Pazite na naslov!

VOZNI RED

CENTRALNA POSTAJA

TRST - TRŽIČ - ČERVINJAN - BENETKE
Odhodi: 5.30; 6.10; 8.05; 10.05; 13.30; 14.55; 17.—; 18.—; 18.15; 19.30; 23.45.

Dohodi: 5.30; 8.10; 10.—; 11.05; 13.10; 14.15; 17.—; 18.25; 20.35; 23.25; 23.50.

TRST - GORICA - KORMIN - VIDEM
Odhodi: 5.40; 6.25; 7.10; 8.20; 12.45; 15.35; 17.30; 19.55.

Dohodi: 7.53; 8.55; 11.50; 14.35; 18.—; 19.—; 20.—; 22.55.

TRST - NABREŽINA - SV. PETER - POSTOJNA
Odhodi: 1.—; 5.05; 7.—; 9.25; 11.30; 14.45; 16.30; 18.40; 19.45; 20.20; 21.05.

Dohodi: 4.—; 7.—; 7.35; 8.30; 9.15; 11.25; 12.35; 16.42; 18.43; 20.15; 21.35; 23.10.

DRŽAVNI KOLODVOR
TRST - BUJE - POREČ
Odhodi: 5.—; 10.—; 13.55; 18.25.

Dohodi: 7.50; 12.15; 18.10; 21.15.

TRST - GORICA - PODBRDO
Odhodi: 6.10; 6.50; 12.—; 17.35; 18.35.

Dohodi: 7.37; 11.51; 15.35; 21.25; 22.40.

TRST - HERPELJE - PULA
Odhodi: 5.20; 11.55; 12.30; 19.05.

Dohodi: 7.32; 9.50; 16.04; 21.32.

Tržaška posojilnica in hranilnica

Registrovana zadruga z omejenim poslovanjem

uraduje v svoji lastni hiši

ulica Torrebianca 19, I. nadst.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.